

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1958

N:o 19

Innehåll: N:o 19. Ålands landskapsstyrelses beslut angående byggnadsritningar.

Ålands landskapsstyrelses beslut

angående byggnadsritningar

Landskapsstyrelsen har med stöd av 29 § 4 mom. i byggnadsstadgan för Mariehamns stad den 13 november 1957 fastställt följande bestämmelser angående byggnadsritningars beskaffenhet:

I kap.

ALLMÄNNA ANVISNINGAR

1 §. Nedanstående bestämmelser avse de ritningar till nybyggnader och andra byggnadsföretag, som inlämnas till myndighet för erhållande av byggnadslov eller för övervakning av byggnadsarbetet.

2 §. Ritningarna böra utföras möjligast noggranna och åskådliga samt så, att myndigheterna beredas möjlighet att avgöra, huruvida byggnadsåtgärden står i överensstämmelse med stadsplanen, byggnadsstadgan, byggnadsordningen samt övriga föreskrifter rörande byggande.

Å situationsplaner och fasadritningar böra jämväl i huvuddrag angivas å granttomterna inom sex (6) meters avstånd från tomtgränsen belägna byggnader.

3 §. **Skala.** Ritningarna böra utföras i skala, såsom nedan angives. Har någon detalj av ritningarna i undantagsfall icke inritats i skala, bör måttet angivas genom understruket måttal.

Eskissritningar	1/500 eller 1/200
Huvudritningar	
a) situationsplaner	1/200 eller, för stora områden, 1/500
b) plan-, skärnings- och fasadritningar	1/100
Arbetsritningar	1/50 eller, för enklare byggnadsarbeten, 1/100
Special- och konstruktionsritningar	1/50, 1/25, 1/20, 1/10 eller 1/5
Detaljritningar	1/1

4 §. **Papper.** Ritningarna böra utföras på tunnt och hållbart papper, som ej brytes vid vikning.

5 §. **Framställningssätt.** Ritningarna böra vara tydliga och hållbara. De kunna utgöras av duplicat (kopior); dock må endast sådant dupliceringsförfarande komma till användning, vid vilket papperet icke krymper.

6 §. **Format.** Beträffande ritningarnas format böra nedanstående internationella, av Finlands standardiseringskommission (SFS) antagna mått följas, med beaktande av, att det med A4 betecknade är det minsta tillåtna formatet och att jämväl andra med A4 såsom enhet bildade format må användas. Dessa format kunna användas såväl i höjd- som tvärläge.

SFS ritningsformat

mm

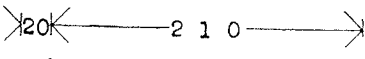
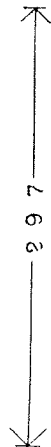
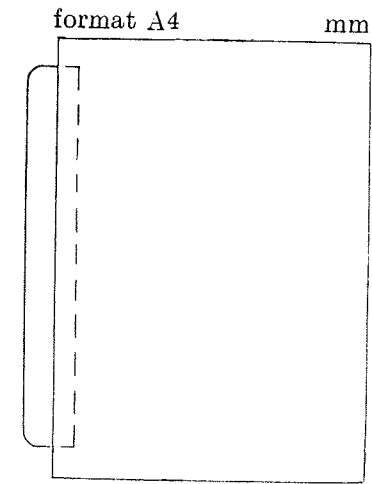
Formatets beteckning	A0	A1	A2	A3	A4
Skuren ritning	841 × 1189	594 × 841	420 × 594	297 × 420	210 × 297

7 §. **Vikning.** Ritningar i större format än A4 böra omsorgsfullt vikas i format A4, så att bildsidan faller inåt.

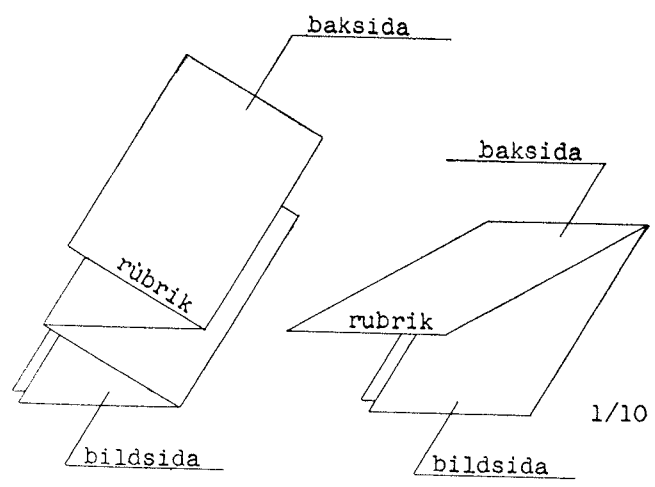
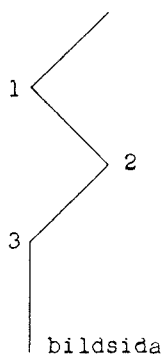
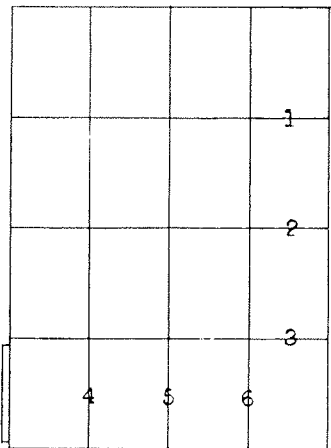
8 §. **Häftning.** För häftning och sigillering av huvudritningar bör vid varje ritblad pålimmas en häftrand av starkt papper eller tyg.

SFS format och vikningsschemata för byggnadsritningar

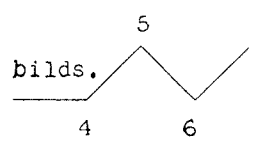
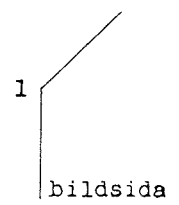
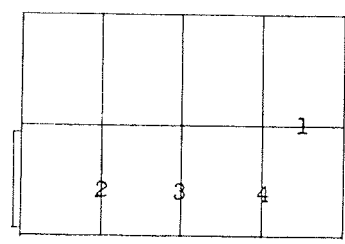
Åskådliggöra tillämpningen av bestämmelserna i 6, 7 och 8 §§

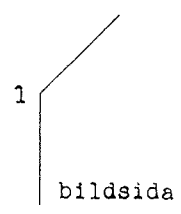
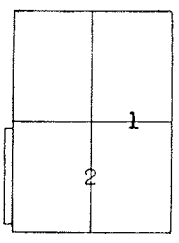
format AO 841 × 1189

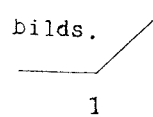
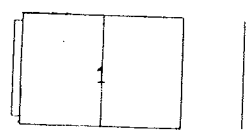
format A1 594 × 841

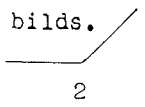
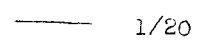
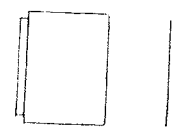
format A2 420 × 594

format A3 297 × 420

format A4

II kap.

RUBRIKER OCH UNDERSKRIFTER

9 §. På den efter vikningen synliga baksidan av varje ritblad bör å högra nedre hörnet antecknas:

1. Ritbladets nummer.
2. Ritningens beskaffenhet (eskiss, huvudritning, arbetsritning o. s. v.)
3. Byggnadsåtgärdens beskaffenhet (nybyggnad, tillbyggnad, påbyggnad, ändring o. s. v.)
4. Byggnadsplatsens belägenhet (kommun, kvarterets namn eller nummer, tomtens nummer, gatans namn, by, hemmanets namn och nummer o. s. v.)
5. Vilka ritningar ritbladet omfattar (situationsplan, plan av våning nn, skärning nn, fasad mot nn-gatan, konstruktioner i våning nn och dess tak o. s. v.)

Å bildsidan av varje ritblad bör i högra nedre hörnet antecknas:

6. Datering.
7. Namnunderskrift av den, som uppgjort ritningarna.

III kap.

ÖVRIGA ANTECKNINGAR

10 §. Nedan nämnda anteckningar böra å ritningarna införas på sådant sätt, att det tydligt framgår, vad anteckningen åsyftar.

I. Å alla ritningar

1. Vad ritningen framställer (situationsplan, plan av våning nn, skärning nn, fasad mot nn-gatan, konstruktioner i våning nn och dess tak o. s. v.)
2. Skala.

II. Å situationsplaner

1. Byggnadsplatsens officiella beteckning.
2. Grannområdenas officiella beteckning.
3. Namnet å gata, väg eller annan allmän plats, som gränsar till byggnadsplatsen.
4. Hörnpunkternas och gårdsplanernas höjdläge i förhållande till officiellt fastställt nollplan, eller, där sådant ej finnes, i förhållande till annat lämpligt nollplan.
5. Väderstreck.
6. Övriga å tomtkarta befintliga ritningar.
7. Byggnadens användning.

III. Å planritningar

1. Vånings och vid behov dess olika delars höjdläge i förhållande till nollplanet.
2. Rummens användning.
3. Skärningslinjer med bokstäver och pilar i blickriktningen A ↑ —.—.— ↑ B.
4. Byggnadsmaterialets beskaffenhet och beskrivningar över byggnadens enskilda detaljer, i den mån desamma icke medels tecken utmärkts (cellbetong, torvströ, branddörr o. s. v.)
5. Huru ventilationen anordnas (framställes med pilar, utvisande luftströmmens riktning i de utrymmen, till eller från vilka densamma ledes).
6. Uppgift angående den nyttiga belastningen (i de planritningar, som utvisa konstruktionerna).

IV. Å skärningsritningar

1. Våningarnas höjdläge i förhållande till nollplanet.
2. Taklistens och takåsens höjdläge i förhållande till nollplanet.
3. Byggnadsmaterialets beskaffenhet och beskrivningar över byggnadens särskilda detaljer, i den mån desamma icke medelst tecken utmärkts.

V. Å fasadritningar

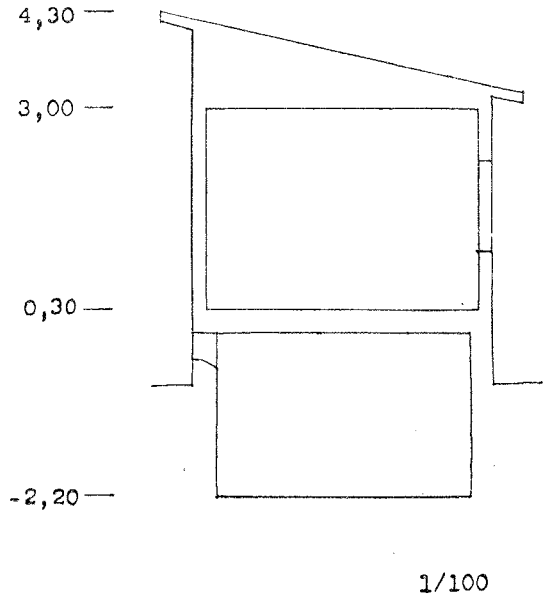
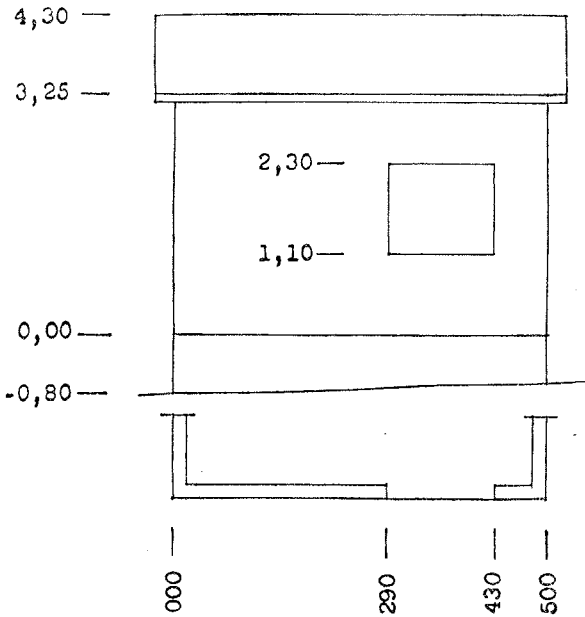
1. Fasadens ytbehandling.
2. Taktäckningens beskaffenhet.

IV kap.

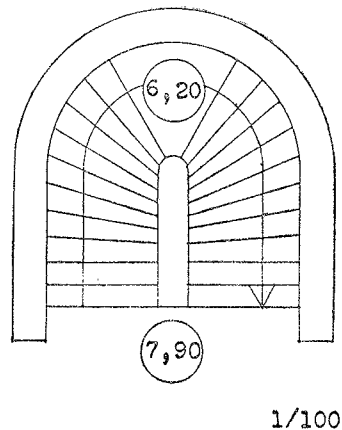
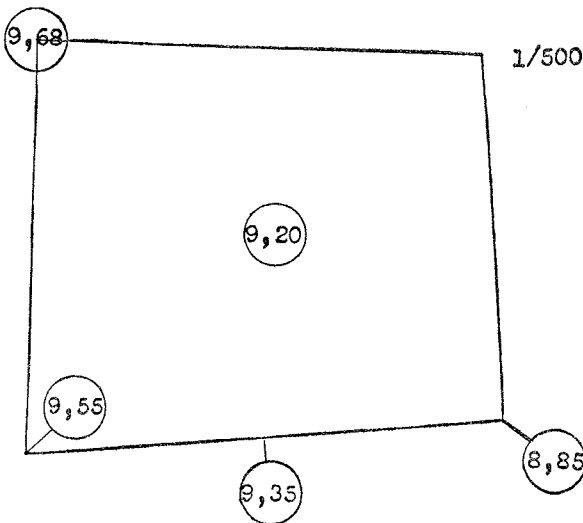
MÄTTSÄTTNING

11 §. Vid måttsättning böra följande regler följas:

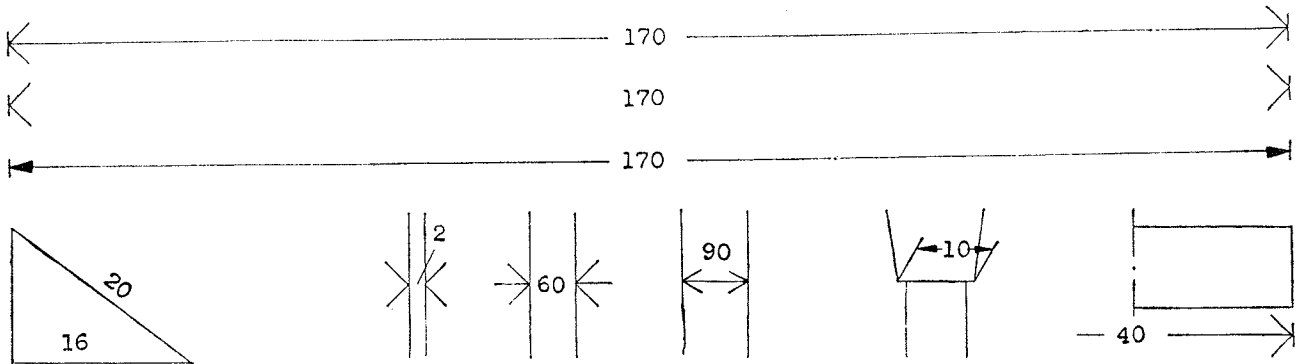
1. I konstruktionsritningar utvisa måtten råarbete (Rohbau).
2. I övriga ritningar utvisa måtten färdigt arbete.
3. Måtten antecknas antingen genom uppgivande av måttenheten (5 m, 20 cm, $\frac{3}{4}$ " o. s. v.) eller enbart med måttal. I det senare fallet betyda måttalen:
 - a) i beteckningar, som utvisa höjdläge meter, varvid måttalet bör betecknas med två decimaler;
 - b) i beteckningar, som utvisa järnkonstruktioners mått millimeter, samt
 - c) i beteckningar, som angiva övriga mått centimeter.
4. Mått, som angiva punkters läge i förhållande till någon gemensam utgångspunkt (nollpunkt, nollinje, nollplan), antecknas vinkelrätt mot måttriktningen invid ifrågavarande punkter eller utanför ritningen. Mått, som hänföra sig till lägen under utgångspunkten, angivas medelst framför desamma skrivet minustecken.

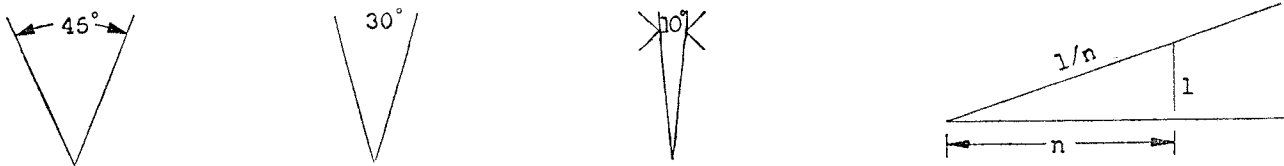
5. Mått i situationsplaner och planritningar, vilka angiva höjdläge, omskrivas med cirkel.

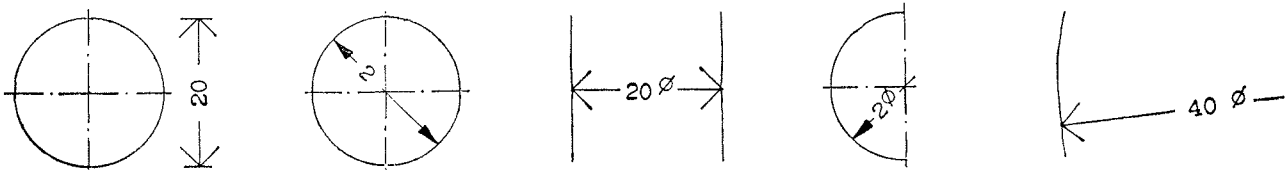
6. Mått, som anger avståndet mellan tvenne punkter, antecknas i allmänhet i måttriktningen mellan punkterna. För att tydliggöra måttsättningen användas pilar, måttlinjer och mått hjälplinjer.

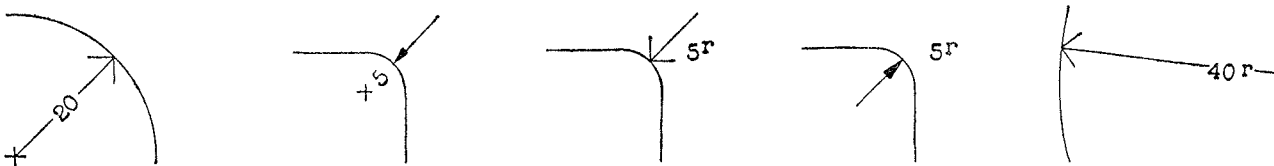
7. Vinkelmått antecknas såsom nedan angives. Riktningensavvikelsen mellan tvenne linjer kan betecknas såsom den ena linjens lutning mot den andra, angiven antingen medelst lutningsvinkeln i grader eller tangenten för densamma, uttryckt i % eller medelst bråk med täljaren = 1.

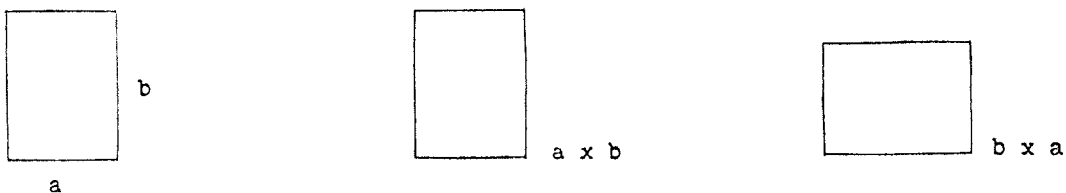
8. Diametermåttet anges i den mån detsamma i övrigt icke framgår av ritningen medelst efter måttalet i någon mån högre placerat \varnothing tecken (3 \varnothing 25).

9. Radiemått anges medelst efter måttalet, i någon mån högre placerad r-bokstav. Är medelpunkten angiven bortlämnas bokstaven r.

10. Rektanglar (kvadrater) med sidolängder a och b måttsätts på sätt som figurerna utvisa.

V kap.

TECKEN

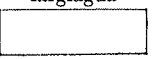

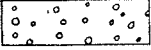

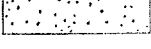
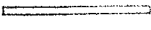
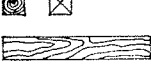

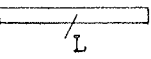

12 §. De i ritningarna använda tecknen, såsom streck, färger och figurer böra till sitt syftemål vara tydliga.

Betydelsen av nedanuppräknade tecken är, därest de framträda utan förklaringar, följande:

I. Linjer

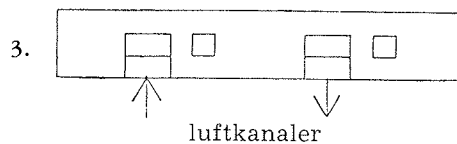
1. Heldragen linje _____
 a) synliga konturer och gränser,
 b) i ritningen inlagda skärningar och detaljer,
 c) måttlinjer och måtthjälplinjer.
2. Strecklinje, korta streck — — — — —
 osynliga konturer och gränser m. m. d., under och bakom bildplanet.
3. Strecklinje, långa streck: — — — — —
 geometriska och andra dylika hjälplinjer.
4. Streckpunktlinje: - - - - -
 a) mittelinjer,
 b) skärningslinjer,
 c) osynliga konturer och gränser m. m. d., framför eller ovanom bildplanet.
5. Pricklinje:
 konturer och gränser av byggnadsdel, som skall rivras (kunna även utmärkas med grön heldragen linje).

II. Materialbeteckningar i plan- och skärningsritningar

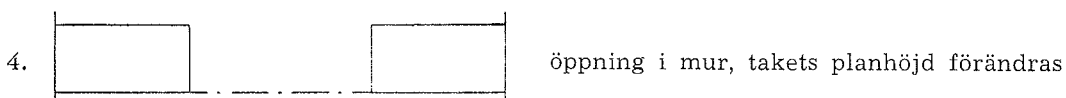
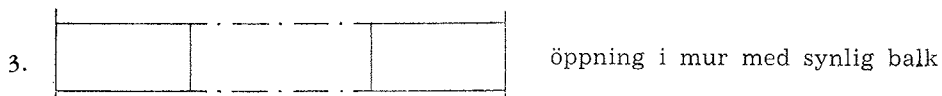
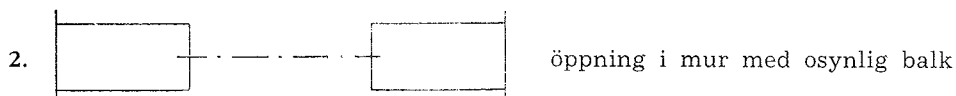
	entonig	färglagda		
1.			mörkbrun (sepia)	jordgräns
2.			blå (preussiskt blått)	vatten (vätska)
3.			ljusgrå	natursten
4.			gul (cadmium)	betong, järnbetong, cement
5.			röd (indiskt rött)	tegel
6.			klarröd (karmin)	eldfast tegel
7.			gröngrå (olivgrönt)	bärande vägg av poröst eldfast material
8.			gröngrå (olivgrönt)	icke bärande vägg av poröst eldfast material
9.			ljusbrun (bränd terra siena)	trä i tvär- och längdskärning
10.				fyllnadsmaterial, såsom sand, aska, slagg, torvströ o. s. v.
	fyllnadsmaterialets namn			
11.			grön	glas
12.			blå (ultramarin)	metall
	metallens namn			
13.			svart	gammal byggnadsdel

Ovan angivna tecken kunna användas jämsides.

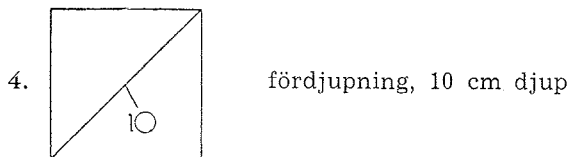
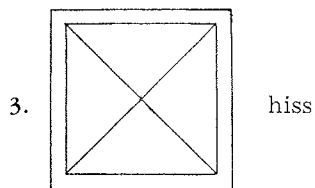
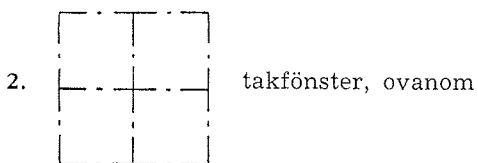
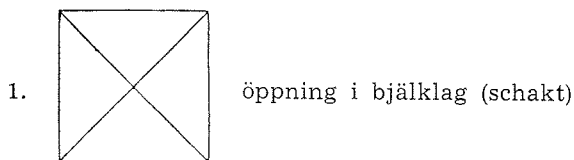
III. Rökrör och luftkanaler

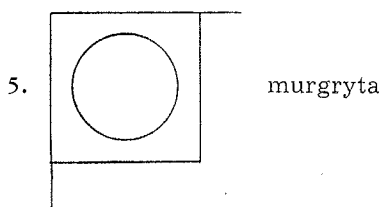
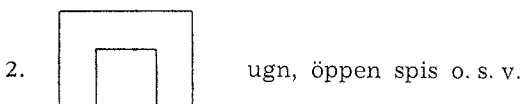
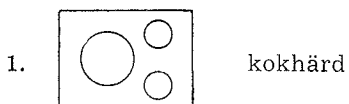
IV. Öppningar i mur

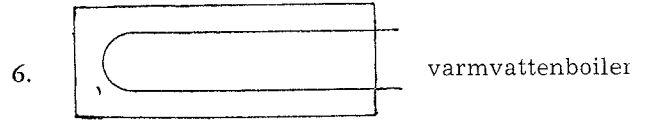
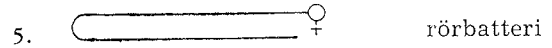
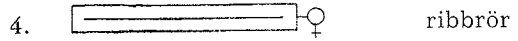
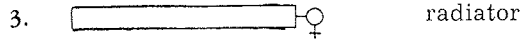
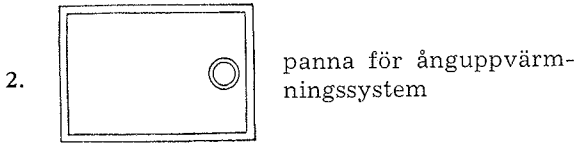
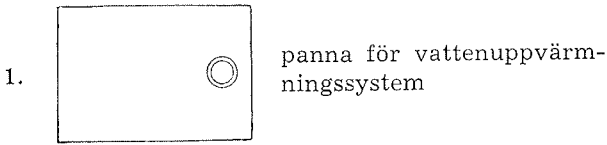
V. Öppningar i bjälklag, hiss m. m.

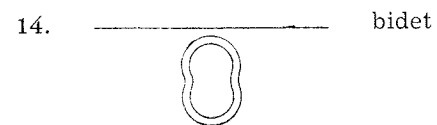
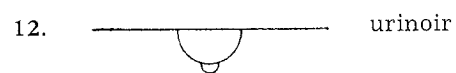
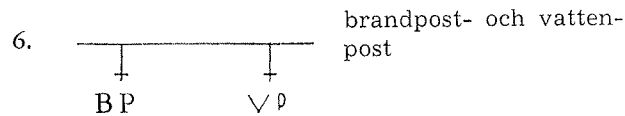
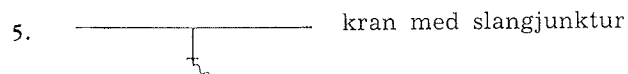
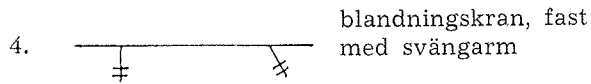
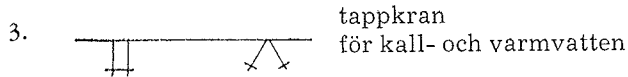
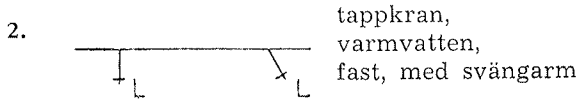
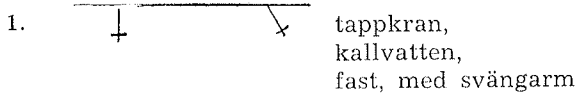
VI. Eldstäder

VII. Anordningar för värmeledning

VIII. Anordningar för vatten och avloppsledning

IX. Anordningar för gas

1. kokplatta2. kokhård3. varmvattenapparat4. gryta5. kran med slangjunktur6. mätare

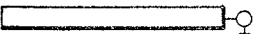

X. Anordningar för starkström

1. kokhård, uppvärmnings-
l. annan dylik anordning2. ventilator3. ringklocka4. mätar- l. apparattavla5. ljuspunkt för en lampa6. ljuspunkt i vägg7. ljuspunkt för flera (5) lampor8. tryckknapp för trappbelysning
l. dylikt9. dosströmställare10. kronströmställare11. korridorströmställare12. stickkontakt13. stickkontakt med strömställare14. stickkontakt för special tariff15. stickkontakt med strömställare
för specialtariff

XI. Anordningar för telefon och svagström

1. telefonkontakt3. ringklocka2. tryckknapp för ringklocka el. dyl4. nummertavla

XII. Gamla delar

1. gammal kokhård3. gammal gaskokhård2. gammal radiator4. gammal ljuspunkt

Detta beslut träder omedelbart i kraft. Genom detsamma upphävas de i byggnadsordningen för Mariehamns stad av den 14 november 1940 upptagna bestämmelserna angående byggnadsritningarnas beskaffenhet, så ock vad i övrigt finnes

stadgat och är mot beslutet stridande; dock att byggnadsritningar, uppgjorda i enlighet med tidigare bestämmelser, ännu under loppet av innevarande år må till myndigheterna ingivas.

Mariehamn den 6 augusti 1958.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd **HUGO JOHANSSON**

Bitr. landskapssekreterare **R. Franzén**